

MOLNÁR ZOLTÁN

AZ UTOLSÓ ELŐTTI MOSOLY

*Este lehajtott zászlóival
mint aki kivégeztetett
megérkezik a virágok öre
a gödörből szabadult meghaltaké.*

*A trombitászó egygé habarja
négy égtáj elszórt csontjait
nyugtalan rimekké kovácsolódnak
szétkaszabolt, kacagó húsok.*

*Mert aki ismeri nevét az éjnek
s kereszteli a megholt csecsemőket
nem talál bennem sehol nyugovásra
elveszett színei bennem omolnak.*

*Földből kisarjadt, felburjánzó lélek
betévő falatja örülten nagyoknak
borzongj csak csöndben, meghal az ég is
ércsomópontján rozsdapenge játszik.*

*Véget nem érőn, ó, végeérhetetlen
árnyékom rettegi Isten haragját
számomra éled a csüggeteg végzet
életem, mint keszkenőt, kivasalja.*

Vajon miért olyan vonzó a (minden-
kori) költő számára az elemi lét, a
tőlünk távoli? Talán, mert a
költészet, tágabb értelemben pedig a
művészet ilyes egyszerűsége vágyik,
arra, hogy magától értetődő legyen,
velünk lévő és velünk élő, mint ami
részét vállal életünkből. A bonyolult
viszonyokat a (költői) kép nem:
feloldja, hanem: elrendezi, olyan teret
hoz létre, amelybe magunk is, akik
szemléljük, beléphetünk, mert nem
független tőlünk. "Test a rét", szól a
vers, szenvedése van és öröme, és e
kettő még csak el sem különíthető
egymástól, s ha "érverésre nincsen ír",
akkor "a nyáj fölkelte pásztorát",
együvé kerül az, ami eredendően
együtt van, tovább vonul a közöttünk
lévő öröklétben. A fiatal és, amikép-
pen mi magunk is, törekény életű
költő a testi szenvedést valamiféle
érthetetlen derű forrásaként szemléli,
így tekint ki magából, és vesz észre
szemünk előtt elrejtett dolgokat. Az
emberi mivolt nem egyszerűen vi-
gaszra szorul, hanem arra, hogy az
életet "mint keszkenőt" Isten ki-
vasalja, így máris "új világ terem",
megmutatkozik a láthatatlan a
láthatóban, a nyelv titokzatos csodája
révén. Molnár Zoltán versei ezen az
úton — egy régi mester szavával —
"szaporítják az áldásokat".

VISKY ANDRÁS

I.

Az ember az, amit eszik
amit elgondol és leír
a tettet érvek éltetik
de érverésre nincsen ír

egységben mégis megmarad
feszítse bármilyen erő
a tömegvonzás lelke rab
és nem a mozdulatlan kő

nem bontja meg frigyét sosem
az elképzelt s a létező
összefonódik csendesen

szellem és világegyetem
mezsgyéje mágnese mező
vonzása virág szívemen.

II.

Vonzás a virág szívemen
mélységet hálóz szarkaláb
az éjszakát megrendelem
szülje meg fényes hajnalát

egyre lassuló zuhanás
és bágyadt felemelkedés
minden szenvedély más és más
arcomra könnyű karcot vés

tapsolnak, hogyha elbukok
kéjsóvár arcuk lázban ég
"a bűne az, hogy létezik" —

mondják, bár nincs rá semmi ok
feltételezni: itt a vég
s a természet levetkezik.

III.

A természet levetkezik
mert örök ideje lejárt
elfutó szellő keze int
törli a vándor lábnyomát

eszmélkedésre képtelen
az állatnép s ott meglapul
hol megcsillan a végtelen
holdsugárzás és lomb lehull

a nyáj felkölti pásztorát
a fiastyúk göncölön el
a nap helyén hült jégverem

de isteni kéz rendez át
rombolása nem esztelen
nyomában új világ terem.

ÖNÉLETRAJZ

Combhajlatokba beles gyakorta
járja a lélek át meg át
felsebes dobogás az aorta
lecsípi földrelőtt angyalát

tojásmagányba csomagolja már
berekeszti a tespedő éj
elhullt szívére páncélmadár
nem rozsdás szabadságfekély

magába varrja ingerét
idegen kigyót zaboláz
babonaterhes test a rétv
szederjes fát növeszt a láz

belezuhog a létbe néha
gyógyítja kimustrált udvarát
reménye vak cédája léha
ébredtigrise alvarák

arcára ütve ideje megáll a
hasúti sínekben rejtőzik el
csattanó piros vedlik a hála
alóla nedvesen ő kikel

megköszörüli rőt halálát
túlölésére nincs esély
kitörési vágyán a Teremtő átlát
sűrű és fölöttébb setét a héj.